

Tez Başlığında “Matematik Öğretmenleri” Bulunan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi (1998-2020)

DOI: 10.26466/opus.837822

*

Zarife Gökçen Karadem* – Mevlüde Yakıt Ongun**

* Uzman, Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimler Enstitüsü, Isparta/Türkiye

E-Posta: zgokcenkaradem@gmail.com

ORCID: [0000-0001-6174-9486](https://orcid.org/0000-0001-6174-9486)

** Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Isparta/Türkiye

E-Posta: mevludeyakit@sdu.edu.tr

ORCID: [0000-0003-2363-9395](https://orcid.org/0000-0003-2363-9395)

Öz

Bu çalışmanın amacı Türkiye’de tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” ifadesi bulunan lisansüstü tezlerin incelenmesi, eğilimlerinin ortaya çıkarılması ve sunulmasıdır. Çalışmada Türkiye’de lisansüstü tezlerin yer aldığı YÖK Ulusal Tez Merkezine kayıtlı ve tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan 235 lisansüstü tez incelenmiştir. Araştırmada nitel yaklaşım kullanılmıştır. Araştırma kapsamına dahil edilen 235 teze 14.10.2020 tarihinde <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> web sitesinden ulaşılmıştır. Tezler amaç, tez türü, dil, yapıldıkları yıl ve üniversite, örneklem özellikleri, kullanılan yöntem olarak 7 veri türü doğrultusunda incelenmiştir. Doküman incelemesi ile elde edilen veriler araştırmacılar tarafından Microsoft Excel programı aracılığı ile bilgisayara kaydedilmiştir. Araştırmacılar tarafından oluşturulan Tez İnceleme Tablosu adındaki bir tabloya kaydedilen veriler betimsel ve içerik analizi ile çözümlenmiştir. Çalışma sonunda Matematik Öğretmenleri üzerine yapılan lisansüstü tezlerin amaçlarının en fazla “Öğretmenlerin bir konudaki algı/ tutum/ kavrayış/ düşünce/ görüşler/ inanışlar üzerinde araştırma yapmak” olduğu tespit edilmiştir. Tezlerin çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu ve Türkçe dilinde yazıldığı görülmüştür. En çok tez 2019 yılında yapılmıştır ve 2020 yılına kadar artış eğilimi gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Tezler en fazla Ortadoğu Teknik Üniversitesi tarafından yapılmıştır. Örneklem olarak en fazla ortaokul matematik öğretmenleri ele alınmış olup, nitel yaklaşım ağırlıklı olarak kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretmenleri, Lisansüstü Tezler, Betimsel İçerik Analizi.

Examination of Graduate Theses Including "Mathematics Teachers" (1998-2020)

*

Abstract

The aim of this study was to examine the graduate thesis called the thesis contained math teachers in Turkey, uncover trends and is presented. 235 postgraduate theses registered in YÖK National Thesis Center where the graduate theses are located and which have the words "Mathematics Teachers" in the name of the thesis were examined. Qualitative approach was used in the research. 235 theses included in the scope of the research were reached on 14.10.2020 from the website <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi>. Theses were examined in line with the purpose, thesis type, language, year and university, sample characteristics, and method used. The data obtained through the document analysis were recorded on the computer by the researchers via Microsoft Excel Program. The data recorded in a table named Thesis Examination Table created by the researchers was analyzed by descriptive and content analysis. At the end of the study, it was determined that the aims of the postgraduate theses on Mathematics Teachers were mostly "to do research on teachers' perception / attitude / understanding / thought / opinions / beliefs on a topic. It has been observed that the majority of theses are master's theses and written in Turkish. Most theses were made in 2019 and it was concluded that it showed an increasing trend until 2020. Theses were mostly done in Middle East Technical University. As the sample, mostly middle school mathematics teachers were taken and the qualitative approach was used predominantly.

Key Words: *Mathematics Teachers, Graduate Theses, Descriptive Content Analysis.*

Giriş

Temeli ilk çağlara kadar uzanan ve geçmişten günümüze çok sayıda bilim dalına dayanak oluşturan matematik, günlük hayatta ortaya çıkan problemlere çözüm sunmada kullanılan önemli bir araçtır (MEB EARGED, 2009). Problem çözme, eleştirel düşünme, analitik düşünme, yaratıcı düşünme, karar verme, soru sorma, analiz-sentez yapma, genelleme yapma gibi üst düzey düşünme becerilerini geliştirmek matematik ile mümkündür ve bu becerilerin geliştirilmesi matematik eğitiminin bir amacıdır (MEB 2005, Altun 2008). Okullarda verilen matematik eğitimi ise öğrencilerin gerçek yaşam durumlarında karşılarına çıkabilecek matematiği kavrayabilmelerini, algıladıkları matematiğin sembolik dil ile ifade edebilmelerini ve bu bilgileri sözel dil ile açıklayabilmelerini sağlamaya çalışır (Olkun, 2008). Ülkemizde matematiğin iyi bir şekilde öğrenilebilmesi ve başarılı bireylerin yetiştirilebilmesi için aileler ve eğitimciler ortak çaba sarf etmektedir (MEB EARGED, 2009).

Etkili bir matematik eğitimi için öğretmenin bilgisi, öğreteceği konu hakkındaki yeterliliği, ders içi tartışmalarda yeterince donanımlı olması oldukça önem taşımaktadır (Ball, Thames ve Phelps, 2008). Pek çok kişiye göre matematiğin zor bir alan olması; matematik öğretiminin karmaşık bir iş olarak algılanmasına sebep olmaktadır. Bu durum ise matematik öğretiminde öğretmen rolünün ne denli önemli olduğunu ortaya koymaktadır (NCTM, 2000). Öğretmenlerin etkili öğretim yapmaları için ‘neler yapmaları gerektiği’ birçok araştırmacı tarafından merak edilen ve cevaplanmaya çalışılan bir konu olmuştur (Taşdan, 2014).

Literatür incelendiğinde matematik öğretmenleri üzerine yapılan çok sayıda araştırmanın mevcut olduğu görülmektedir (Alkan, Altun ve Özdaş, 1998; Özen, 1999; Ersoy, 2000; Baydar ve Bulut, 2002; Ersoy, 2002; Umay, 2002; Türnüklü, 2003; Dursun ve Dede, 2004; Dede ve Yaman, 2005; Özemir ve Yılmaz, 2006; Yenilmez ve Karakuş, 2007; Dede, 2008; Zehir, Işık ve Zehir, 2008; Uçar ve Demirsoy, 2010; Temizöz ve Koca, 2010; Demir ve Bozkurt, 2011; Bozkurt, 2012; Erbilgin ve Boz, 2013). Son yıllarda yapılan bazı araştırmalara bakıldığında matematik öğretmenlerinin çeşitli konulardaki görüşleri, yaşadıkları sorunları, yetkinlikleri, öğretim profilleri gibi durumları farklı açılardan inceleyen çalışmalara

rastlanmaktadır. Yanık ve ark. (2014) mesleklerinin ilk yıllarındaki ortaokul matematik öğretmenlerinin yaşadığı sorunları araştırmışlardır. Berkant ve Gençoğlu (2015), farklı lise türlerinde çalışan 15 matematik öğretmenin matematik eğitimine yönelik görüşlerini almışlardır. Çeker ve Çimen (2017) ortaokul matematik öğretmenlerinin problem çözme stratejilerine ilişkin görüşlerini incelemişlerdir. Gür ve Kobak Demir (2019) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı liselerde görev yapan 12 matematik öğretmenin öğretim profillerinin ortaya koyulması amacıyla çalışma yürütmüşlerdir. Nurkan ve Yazıcı (2020) çalışmalarında ortaokul matematik öğretmenlerinin matematik öğrenme gücüne ilişkin görüşlerini tespit etmişlerdir. Korkmaz (2020) ilköğretim okullarında görev yapmak olan 24 matematik öğretmenin teknolojiye bakış açısını incelemiştir. Bilge ve Dede (2020) araştırmalarında ders imcesi mesleki gelişim modeline yönelik matematik öğretmenlerinin görüşlerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Aydın ve Baki (2020) araştırmalarında “Matematik yapmak doğuştan sahip olunan bir yetenek mi, yoksa sonradan geliştirilebilir mi?”, “Başarılı öğrenci kimdir?” ve “Matematik nasıl çalışılır?” gibi sorulara yönelik katılımcıların inançlarını değerlendirmişlerdir. Yıldız 2020’de hazırladığı doktora tezinde matematik öğretmenlerinin grafik materyallerine yönelik bilgilerini geliştirilmesi sürecini incelemiştir.

Literatür incelendiğinde eğitim bilimleri alanında yapılmış çok sayıda betimsel analiz çalışmasının yer aldığı görülmektedir. Albayrak (2019) öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ile ilgili yapılan 20 lisansüstü tezi incelemiştir. Sezer ve ark. (2019) çalışmalarında çalışma grubu sosyal bilgiler öğretmenleri olan Türkiye’deki 144 doktora ve yüksek lisans tezini incelemiştir. Toptaş ve Gözel (2018) Türkiye’de matematik kaygısı ile ilgili yapılan 43 lisansüstü tezi araştırma kapsamına dahil etmişlerdir. Eğmir (2019) öğretmen eğitiminde yansıtıcı düşünme uygulamalarına ilişkin Türkiye’de yapılmış çalışmaların analizinde 35 lisansüstü tezi ele almıştır. Kuzu ve Çam (2019) Öğretmen Yeterliği ve nitelikleri üzerine yapılmış 54 lisansüstü tezi incelemiştir. Köseoğlu ve Doğan (2020) çalışmalarında Türkiye’de 2010-2017 yılları arasında fen bilgisi öğretmenliği bilim dalında yapılmış 334 lisansüstü tez çalışmasını incelemiştir. Karadem ve Ongun (2020) Türkiye’de düşünme becerileri üzerine yapılmış 81 doktora tezini araştırmalarına dahil etmişlerdir. Haçat

ve Demir (2019) eğitim alanında okuryazalık üzerine yapılan 208 yüksek lisans, 100 doktora olmak üzere 308 lisansüstü tez üzerinde inceleme yapmıştır. Aydın (2020) Türkiye’de eleştirel okuma konusunda yapılmış lisansüstü tezleri incelemişlerdir. Literatürde betimsel analiz ile yapılan farklı alanlarda ve konularda çok sayıda çalışmanın yer aldığı görülmektedir. Aynı zamanda matematik öğretmenleri ile ilgili de farklı amaçlarla yapılmış birçok çalışma mevcuttur. Ancak Türk Eğitim Sisteminde matematik öğretmenleri üzerine yapılan lisansüstü tezleri inceleyen betimsel bir çalışmaya ulaşılamamış ve bu durum, alandaki eğilimlerin ortaya konulması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.

Bir araştırmacının alanıyla ilgili literatürü okuyup anlaması oldukça önemlidir. Bu durum lisansüstü tezlerin ve makalelerin tek tek okunması ile yakında ilişkilidir. Bilginin giderek arttığı günümüzde bir araştırmacının alanıyla ilgili tüm tezleri okuması ve incelemesi zaman alıcı bir süreçtir. Cooper ve Hedges (1994), geniş bir bilgi tabanından etkili bir biçimde yararlanabilmek ve bu bilgi yükünü düzenlemede bir araç olarak literatür incelemesinin stratejik bir işleve sahip olduğunu belirtmişlerdir. Böyle bir stratejiyi, matematik öğretmenleri üzerine yapılmış lisansüstü tezler ile yapmak; bu tezlerin özelliklerini ortaya koymak ve bu alanda çalışmak isteyen araştırmacılara bir klavuz niteliğinde olacağından faydalı olabileceği düşünülmektedir. Literatür incelemelerinde bir alana ilişkin gelişmeleri ortaya koymada kesitsel çalışmaların yapılması yaygındır. Belirli dönemlerde Türk eğitim sisteminde hazırlanmış tezlerin incelenmesi ve genel bir değerlendirmesinin yapılması o döneme ilişkin ortaya konan araştırmaların niteliğine dair bilgi vermekle kalmaz aynı zamanda daha sonraki araştırmalara ve araştırmacılara da ışık tutar. Bu doğrultuda, bu araştırmanın amacı 1998-2020 yılları arasında Türkiye’de YÖK Ulusal Tez Merkezinin veri tabanına kayıtlı, tez başlığında matematik öğretmenleri bulunan lisansüstü tezlerin incelenmesi, eğilimlerinin ortaya çıkarılması ve sunulmasıdır. Bu araştırma; belirlenen dönem ve alana ait lisansüstü tezleri inceleme araştırmalarının olmaması açısından önemli görülmektedir.

Araştırmanın temel amacı doğrultusunda lisansüstü tezler genel özellikleri, amaçları, araştırma yöntemleri, örneklem türleri ve

büyükükleri yönleriyle değerdendirilmiştir. Çalışmada řu yedi alt probleme cevap aranmıştır:

- 1- Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin amaçları nelerdir?
- 2- Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisans üstü tezlerin türlerinin dağılımı nasıldır?
- 3- Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisans üstü tezlerin yayınladıkları dillerin dağılımı nasıldır?
- 4- Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisans üstü tezlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 5- Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisans üstü tezlerin yayınladıkları üniversiteler hangileridir?
- 6- Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisans üstü tezlerde kullanılan örneklem özellikleri nelerdir?
- 7- Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisans üstü tezlerde kullanılan araştırma yöntemleri nelerdir?

Yöntem

Bu bölümde araştırma modeli, araştırma grubu, verilerin toplanması, verilerin analiz edilmesi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Araştırmada 1998-2020 yılları arasında Türkiye’de yapılan ve YÖK Ulusal Tez Merkezi’ne kayıtlı, tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” anahtar kelimeleri bulunan 235 lisansüstü tez nitel araştırma yaklaşımı ile incelenmiştir. İncelenen tezler döküman incelemesi ile içerik analizine tabi tutulmuştur. Doküman incelemesi, araştırılmak istenen olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsayan bir inceleme türüdür. Dokümanlar, nitel araştırmalarda etkili bir şekilde kullanılması gereken önemli bilgi kaynaklarıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Araştırmada veriler içerik analizi yöntemlerinden biri olan betimsel analiz ile çözümlenmiştir. İçerik analizi çalışmaları; meta-analiz, meta-sentez ve betimsel olmak üzere üç alt başlık altında ele alınmaktadır (Çalık ve Sözbilir, 2014). Betimsel analiz, araştırmacıların araştırmayı istedikleri

farklı konulara ve olaylara ilişkin özet bilgi elde edebilmeleri için sık başvurulan bir yöntemdir (Büyüköztürk ve ark., 2008). Betimsel içerik analiz araştırmaları belirli bir konu ile ilgili olarak yapılan çalışmaların incelenmesini, eğilimlerinin ve sonuçlarının tanımlayıcı bir boyutta ortaya çıkartılıp değerlendirilmesini içeren sistematik çalışmalardır (Sözbilir, Kutu ve Yaşar 2012).

Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini Türkiye’de yapılan YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanına kayıtlı tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” kelimeleri bulunan lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Araştırma grubuna 2020-2021 öğretim yılı güz dönemi Ekim ayında (14.10.2020 tarihinde) YÖK Ulusal Tez Merkezinin resmi sitesi olan <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> internet adresinden ulaşılmıştır. Söz konusu internet sitesinin tarama/detaylı tarama kısmında “Konu: Eğitim ve Öğretim”, “İzin Durumu: İzinli”, “Durumu; Onaylandı”, “Tez adı; Matematik Öğretmenleri” yazılarak diğer bölümler boş bırakılmıştır. Bu bilgiler ile yapılan detaylı tarama sonucunda tez adında matematik öğretmenleri geçen 235 lisansüstü tez listelenmiştir. Listelenen 235 lisansüstü tezlerin hepsi araştırmanın örnekleme olarak araştırma grubu kapsamına dahil edilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma grubu olarak 235 lisansüstü tezin yer aldığı bu çalışmada tezlerden elde edilen verilerin işlenmesi için araştırmacılar tarafından Microsoft Excel programında Tez İnceleme Tablosu oluşturulmuştur. Tezlerin numarası, adı, yayın yılı, yapıldığı üniversite, yayımlandığı dil, tezlerin türü, amacı, araştırma yaklaşımı, örneklem türü, örneklem büyüklükleri ile ilgili veriler tez inceleme tablosuna işlenmiştir. Bu araştırmada tezlerin genel özellikleri olan yayın yılı, yayımlandıkları üniversiteler, dilleri ile içerik özellikleri olan amaçları, araştırma yaklaşımları, örneklem bilgileri olmak üzere çeşitli özellikleri ele alınmaktadır. Tezler betimsel yaklaşım çerçevesinde doküman incelemesi ile incelenmiş, veriler betimsel analiz ve içerik analizi ile çözümlenmiştir.

İçerik analizinde birbirine olan yakın veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilir, daha anlaşılır biçimde düzenlenerek yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Araştırmada betimsel analiz ile verilerin yüzdelerini ve frekanslarını tespit etme çalışması, içerik analizi ile öncelikle kodlama sonra da temalaştırma çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Verilerin tez inceleme tablosuna işlenmesinin ardından, Microsoft Excel programı yardımıyla gerekli analizler yapılmıştır. Analiz işlemlerinde frekans ve yüzde değerlerinden yararlanılmış olup sonuçlar tablolara dönüştürülerek betimsel bir biçimde sunulmuştur.

Bulgular

Bu bölümde tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin amaçları, türleri, dilleri, yayımlandıkları yıllar, yayımlandıkları üniversiteler, araştırma yaklaşımları ve örneklem özelliklerine yönelik olarak elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin amaçlarına yönelik bulgular

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin amaçlarının dağılımı Tablo’1 de sunulmuştur.

Tablo 1. Tezlerin amaçlarına göre dağılımı

Amaçlar	N	%
Öğretmenlerin bir konudaki algı/ tutum/ kavrayış/ düşünceleri/ görüşler/inanışları üzerinde araştırma yapmak	53	22,53
Öğretmenlerin bir konudaki pedagojik alan bilgilerini/alan bilgilerini / bilgilerini incelemek/belirlemek	40	17,02
Öğretmenlerin bir konuda kullandıkları uygulama/ strateji/ yaklaşım/yöntem/materyal/süreçleri incelemek/belirlemek	36	15,32
Öğretmenlerin bir konudaki yeterliliklerini/özyeterliliklerini incelemek	16	6,80
Öğretmenlerin bir konudaki davranışlarını/ becerilerini/ durumlarını/ özelliklerini/eğilimlerini incelemek	12	5,10
Bir konuda plan/ çalışma kağıdı/ hizmet içi kurs/ web sitesi / uygulama grubu geliştirme süreci göstermek/ geliştirmek	10	4,25
Öğretmenler ile ilgili öğrenci algılarını incelemek/ öğrencilere yönelik inceleme yapmak	10	4,25
Öğretmenlerin iş tatmini/ tükenmişlik hislerini/ mesleki doyum üzerine inceleme/araştırmak	9	3,83
Bir konunun uygulanma sürecinde karşılaştıkları zorlukları/ problemleri/ sorunları araştırmak/saptamak	8	3,04
Mesleki gelişim çalışmaları sürecinde öğrenme süreçlerini incelemek	6	2,55
Bir konudaki gelişimlerini incelemek/gelişim göstermesini sağlamak	5	2,12
Bir konuya yönelik tasarlanan hizmet içi eğitim programının/ mesleki gelişim programına/ aday öğretmen yetiştirme sistemine yönelik inceleme	4	1,70
Öğretmenlerdeki bir olgunun/ uygulamanın öğrencilerdeki başarıya/ beceriye etkisi incelemek	4	1,70
Öğretmenlerin sınav sorularının/ yazılı sınavlarının incelenmesi	4	1,70
Öğretmenlerin bir konuda öğrencilere verdikleri dönütleri incelemek	3	1,27
Bir konudaki farkındalığı ortaya koymak/ belirlemek	3	1,27
Ders kitabına yönelik inceleme	2	0,85
Öğretmenlerin bir konu hakkındaki endişelerini belirlemek	1	0,42
Bir konuda öğretmenlere yardımcı olan araçları ortaya koymak	1	0,42
Öğretmenlerin bir konuda yaptıkları hataları tespit etmek	1	0,42
Öğretmenlerin bir konudaki ihtiyaçlarını belirlemek	1	0,42
Öğretmenlerin bir konuya yönelik çözüm önerilerinin incelenmesi	1	0,42
Bir ölçeği Türkçeye uyarlamak	1	0,42
Öğretmenlere bir beceri kazandırmak	1	0,42
Öğretmenlerin bir konudaki hazır bulunuşluklarını incelemek	1	0,42
Öğretmenlerin bir konudaki kararlarının nasıl şekillendiğini incelemek	1	0,42
Öğretmenlerin öğrenci düşüncesine ilişkin bilgilerinin incelenmesi	1	0,42
Toplam	235	100

Tablo 1 incelendiğinde tezlerin amaçlarının en çok “Öğretmenlerin bir konudaki algı/tutum/kavrayış/ düşünceleri/ görüşleri /inanışları üzerinde araştırma yapmak” üzerine olduğu görülmektedir. Bu amaçla yazılan 53 tez bulunmakta ve tüm tezlerin %22,53 ünü oluşturmaktadır.

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin türlerinin dağılımına yönelik bulgular

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin türlerinin dağılımı Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Tezlerin türlerine göre dağılımları

Tür	N	%
Yüksek Lisans	177	75,3
Doktora	58	24,7
Toplam	235	100,0

Tablo 2 incelendiğinde 235 lisansüstü tezin 177 tanesinin yüksek lisans, 58 tanesinin doktora tezi olduğu görülmektedir. Yüksek Lisans tezleri tüm tezlerin %75,3 ünü, doktora tezleri ise tüm tezlerin %24,7 sini oluşturmaktadır.

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin yayımlandıkları dillerin dağılımına yönelik bulgular

Tez adında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin yayımlandıkları dillerin dağılımı Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3. Tezlerin yayımlandıkları dillere göre dağılımı

Diller	N	%
Türkçe	197	83,8
İngilizce	38	16,17
Toplam	235	100,0

Tablo 3 incelendiğinde lisansüstü tezlerin 197 tanesinin Türkçe dilinde, 38 tanesinin İngilizce dilinde yazıldığı anlaşılmaktadır. Türkçe dilinde yazılan tezler tüm tezlerin %83,8 i iken, İngilizce dilinde yazılan tezler tüm tezlerin %16,17 sine tekabül etmektedir.

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımına yönelik bulgular

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin yapıldıkları yıllara göre dağılımı Tablo 4’ te sunulmuştur.

Tablo 4. Tezlerin yapıldıkları yıllara göre dağılımları

Yıllar	N	%
1998	1	0,4
2001	1	0,4
2005	3	1,3
2006	3	1,3
2007	3	1,3
2008	6	2,6
2009	7	3,0
2010	6	2,6
2011	5	2,1
2012	11	4,7
2013	20	8,5
2014	21	8,9
2015	19	8,1
2016	19	8,1
2017	21	8,9
2018	25	10,6
2019	50	21,3
2020	14	6,0
Toplam	235	100,0

Tablo 4 incelendiğinde 1998 ile 14.10.2020 tarihleri arasındaki tezlerin dağılımı görülmektedir. İncelenen tezlerin 50 tanesi 2019 yılında yapılmıştır ve tüm tezlerin %21,3 ünü oluşturmaktadır. En az tezin 1998 ve 2001 yıllarında yapıldığı görülmektedir.

Tez adında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin yayınlandıkları üniversitelere yönelik bulgular

Tez adında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin yayınlandıkları üniversitelere göre dağılımı Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Tezlerin yayınlandıkları üniversitelere göre dağılımı

Üniversite	N	%
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	21	8,9
Karadeniz Teknik Üniversitesi	17	7,2
Gazi Üniversitesi	16	6,8
Dokuz Eylül Üniversitesi	14	6,0
Gaziantep Üniversitesi	13	5,5
Atatürk Üniversitesi	12	5,1
Marmara Üniversitesi	12	5,1
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	9	3,8
Anadolu Üniversitesi	7	3,0
Boğaziçi Üniversitesi	6	2,6
Hacettepe Üniversitesi	6	2,6
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	5	2,1
Sakarya Üniversitesi	5	2,1
Trabzon Üniversitesi	5	2,1
Yeditepe Üniversitesi	5	2,1
Balıkesir Üniversitesi	4	1,7
Cumhuriyet Üniversitesi	4	1,7
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	4	1,7
Fırat Üniversitesi	4	1,7
Necmettin Erbakan Üniversitesi	4	1,7
Uşak Üniversitesi	4	1,7
Dicle Üniversitesi	3	1,3
Erciyes Üniversitesi	3	1,3
Kastamonu Üniversitesi	3	1,3
Mersin Üniversitesi	3	1,3
Uludağ Üniversitesi	3	1,3
Afyon Kocatepe Üniversitesi	2	0,9
Bahçeşehir Üniversitesi	2	0,9
Bülent Ecevit Üniversitesi	2	0,9
Çukurova Üniversitesi	2	0,9
Düzce Üniversitesi	2	0,9
İnönü Üniversitesi	2	0,9
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2	0,9
Pamukkale Üniversitesi	2	0,9
Selçuk Üniversitesi	2	0,9
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	2	0,9
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	2	0,9
Adıyaman Üniversitesi	1	0,4
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	1	0,4
Akdeniz Üniversitesi	1	0,4
Bartın Üniversitesi	1	0,4
Bayburt Üniversitesi	1	0,4
Beykent Üniversitesi	1	0,4
Çağ Üniversitesi	1	0,4
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	1	0,4
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	1	0,4
İstanbul Aydın Üniversitesi	1	0,4
İstanbul Kültür Üniversitesi	1	0,4
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	1	0,4
Kırıkkale Üniversitesi	1	0,4
Kocaeli Üniversitesi	1	0,4
Mevlana Üniversitesi	1	0,4
Okan Üniversitesi	1	0,4
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	1	0,4
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	1	0,4
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	1	0,4
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1	0,4
Yıldız Teknik Üniversitesi	1	0,4
Toplam	235	100,0

Tablo 5 incelendiğinde tez başlığında matematik öğretmenleri bulunan lisansüstü tezlerin en fazla Ortadoğu Teknik Üniversitesinde yapıldığı görülmektedir. Ortadoğu Teknik Üniversitesi’de 21 tez yapılmıştır ve tüm tezlerin %8,9 unu oluşturmaktadır. Ortadoğu Teknik Üniversitesi’nden sonra en fazla tez Karadeniz Teknik Üniversitesi (%7,2) ve Gazi Üniversitesi’nde (%6,8) yapılmıştır.

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezler kullanılan örneklem özelliklerine yönelik bulgular

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin örneklem türlerinin dağılımı Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Tezlerde kullanılan örneklem türlerinin dağılımı

Örneklem Türü	N	%
Ortaokul matematik öğretmeni	146	61,2
Lise matematik öğretmeni	36	15,3
Ortaokul matematik ve lise matematik öğretmeni	22	9,4
Öğrenci ve öğretmen	11	4,7
Öğrenci	5	2,1
Fen bilgisi öğrt.ve ortaokul matematik öğretmeni	3	1,3
Aday lise matematik öğretmeni	3	1,3
Aday ortaokul matematik öğretmeni	3	1,3
Sınıf öğretmeni ve ortaokul matematik öğretmeni	2	0,9
Öğrenci, öğretmen, veli	1	0,4
Sınıf öğretmeni ve lise matematik öğretmeni	1	0,4
Soru	1	0,4
Web sitesi	1	0,4
Toplam	235	100,0

Tablo 6 incelendiğinde tezlerde örneklem türü olarak en fazla ortaokul matematik öğretmeni kullanılmıştır. 146 lisansüstü tezde ortaokul matematik öğretmenleri örneklem olarak alınmıştır ve bu sayı tüm tezlerin %61,2’sini oluşturmaktadır. Ortaokul matematik öğretmenlerinden sonra en fazla kullanılan örneklem türü lise matematik öğretmenleridir. 36 tezde lise matematik öğretmenleri örneklem olarak ele alınmıştır ve yüzdesi 15,3 tür.

Tezlerde kullanılan örneklem büyüklükleri 1 ile 7530 arasında değişmekte olup ortalaması 134 tür. Nitel araştırma yaklaşımına sahip tezlerin örneklem büyüklüklerinin ortalaması 17 iken nicel araştırma

yaklaşımlarının kullanıldığı tezlerdeki örneklem büyüklüklerinin ortalamasının 381 olduğu görülmektedir. Bu ortalamanın karma araştırma yaklaşımı ile yürütülen tezlerde 134 olduğu tespit edilmiştir.

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerde kullanılan araştırma yöntemlerine yönelik bulgular

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin araştırma yaklaşımlarına göre dağılımı Tablo 7 ile, tezlerin türlerine göre araştırma yaklaşımlarının dağılımı Tablo 8 ile sunulmuştur.

Tablo 7. Tezlerin araştırma yaklaşımlarına göre dağılımı

Araştırma yaklaşımı	N	%
Nicel	68	28,9
Nitel	141	60,0
Karma	26	11,1
Toplam	235	100,0

Tablo 7 da araştırma kapsamında incelenen lisansüstü tezlerde kullanılan araştırma yaklaşımları görülmektedir. 141 tezde nitel yaklaşım kullanılmıştır ve % 60 oran ile tezlerde en fazla kullanılan yaklaşım türüdür. Nitel ve Nicel yöntemlerin birlikte yer aldığı karma araştırma yaklaşımı 26 tezde kullanılmıştır ve %11,1 ile en az kullanılan araştırma yaklaşımıdır.

Tablo 8. Tezlerin türlerine göre araştırma yaklaşımlarının dağılımı

Araştırma yaklaşımı	%	Tez Türü	N	%
Nicel	28,9	Doktora	2	0,9
		Yüksek Lisans	66	28,1
Nitel	60,0	Doktora	47	20,0
		Yüksek Lisans	94	40,0
Karma	11,1	Doktora	9	3,8
		Yüksek Lisans	17	7,2
Toplam	100,0		235	100,0

Tablo 8 incelendiğinde nitel yaklaşım ile yapılan doktora tezleri %20 lik bir orana sahip yüksek lisans tezlerinde bu oran %40 tır. Nicel yaklaşımla yapılan tezlerden 2 tanesi (%0,9) doktora tezi iken 66 tanesi

(%28,1) yüksek lisans tezidir. Karma yaklaşım ile yapılan doktora tezi sayısı 9 (%3,8), yüksek lisans tezi sayısı 17 (%7,2) olarak görülmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin genel ve içerik özelliklerinin eğilimlerini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada elde edilen sonuçlar şöyledir:

Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerde yer alan 53 tezin amacının “Öğretmenlerin bir konudaki algı/tutum/kavrayış/ düşünceleri/ görüşleri/ inanışları üzerinde araştırma yapmak”, 40 tezin amacının ise “Öğretmenlerin bir konudaki pedagojik alan bilgilerini/ alan bilgilerini/ bilgilerini incelemek/ belirlemek” olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular tezlerde öğretmenlerin belli bir konuya ilişkin etkenlerin araştırılmak istendiğini ortaya çıkarmaktadır. Amaçlarda en fazla yer alan konuya ilişkin bulgunun Tok ve Cebesoy (2019)’un çalışmalarında da benzerlik taşıdığı görülmektedir.

Tezlerin 177 tanesi yüksek lisans, 58 tanesi doktora tezidir. En fazla tezin yüksek lisans tezi olduğu görülmektedir. Doğru ve ark. (2012), Şahin ve ark. (2013), Köseoğlu ve Doğan (2020) çalışmalarında da aynı sonuç olan yüksek lisans tezlerinin daha fazla yapılmış olduğu görülmektedir. Bunun sebebi üniversiteleri yüksek lisans programlarına alınan öğrenci sayısının doktora programlarına alınan öğrenci sayısından fazla olması olarak gösterilebilir. Mesela, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2018 yılında yüksek lisans öğrencisi alım programına 10 kontenjan verirken doktora programına 5 kontenjan vermiştir (Köseoğlu ve Doğan, 2020).

Tezlerin 197 tanesi Türkçe dilinde yazılırken, 38 tanesi İngilizce dilinde yazılmıştır. Türkçe dilinde yazılan tezler tüm tezlerin %83,8 inin oluştururken, İngilizce dilinde yazılan tezler %16,2 sini oluşturmaktadır. Araştırma evreninin Türkiye’de yapılan çalışmalar olması, lisansüstü tezlerde Türkçe dilinin daha fazla kullanılmasının bir nedeni olarak gösterilebilir.

İncelenen 235 lisans üstü tez 1998 ile 2020 yılları arasında yayınlanmıştır. 1998 ve 2001 yıllarında yazılan birer adet tez olmakla birlikte en az tez bu yıllarda yapılmıştır. 2019 yılı, yapılan 50 tez ile en fazla tez yapılan yıl olarak tespit edilmiştir. Bu konunun en fazla 2019

yılında çalışıldığı görülmektedir. Araştırmanın yapıldığı dönemde 2020 yılının henüz tamamlanmaması nedeniyle tezlerin tamamının YÖK Ulusal Tez Merkezinde yayımlanmadığı düşünülürse 2020 yılında toplam kaç tez olacağı bilinmemektedir. Ancak 1998 den 2019 yılına kadar matematik öğretmenleri üzerine yapılan lisansüstü tez sayılarında artış eğiliminde olduğu söylenebilir.

Tezler farklı 58 üniversitede ve en fazla Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde yapılmıştır. Ortadoğu Teknik Üniversitesi'ni Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi takip etmektedir. Ortadoğu Teknik Üniversitesinde 21 (%8,9), Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde 17 (%7,2), Gazi Üniversitesi'nde 16 (%6,8) tez bulunmakatadır. 21 farklı üniversitede ise sadece birer tezin bulunduğu görülmektedir. Karadem ve Ongun (2020) düşünme becerilerin üzerine yapılan doktora tezlerinin en fazla yapıldığı üç üniversite olarak Gazi Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi olduğu görülmektedir. Bu durumun Köseoğlu ve Doğan (2020) ile Yücedağ (2010) çalışmalarındaki sonuçlarla benzer nitelikte olduğu dikkat çekmektedir. Kazu ve Çam'ın 2019 yılındaki çalışmalarına göre de en fazla tez Gazi Üniversitesi'nde yapılmıştır. Gazi Üniversitesi'nin bahsedilen çalışmalarda en çok lisansüstü tezin yayınlandığı ilk üç üniversiteler arasında yer aldığı dikkat çekmektedir. Bu durum Gazi Üniversitesi'nin köklü bir geçmişe sahip olan bir üniversite olması ile açıklanabilir.

Tezlerin 146 tanesinde ortaokul matematik öğretmenleri örneklem olarak alınmıştır. Ortaokul matematik öğretmenlerini 36 tez ile lise matematik öğretmenleri takip etmektedir. Ortaokul ve lise öğretmenlerinin örneklem olarak birlikte kullanıldığı 22 tez bulunmaktadır. En fazla kullanılan 3 örneklem türü tüm tezlerin %85,9 unu oluşturmaktadır. Tez başlığında matematik öğretmenleri geçen lisansüstü tezlerin ancak %85,9 'unu matematik öğretmenleri oluşturmuştur. Diğer tezlerde farklı branşlarda öğretmenler, öğrenciler, soru, websitesi gibi örneklem gurupları yer almıştır.

Tezlerde kullanılan örneklem büyüklükleri 1 ile 7530 arasında değişmekte olup ortalaması 134 tür. Nitel araştırma yaklaşımına sahip tezlerin örneklem büyüklüklerinin ortalaması 17 iken nicel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı tezlerdeki örneklem büyüklüklerinin

ortalamasının 381 olduğu görülmektedir. Bu ortalamanın karma araştırma yaklaşımı ile yürütülen tezlerde 134 olduğu tespit edilmiştir.

Tezlerde kullanılan araştırma yaklaşımı en fazla nitel yaklaşım, en az karma yaklaşımdır. Nicel yaklaşım ile yazılan 68 tez (%28,9) mevcut iken nitel yaklaşım ile 141 tez (%60) bulunmaktadır. Hem yüksek lisans hem de doktora tezlerinde nitel yaklaşımın ağırlıkta olduğu söylenebilir. Bu tespit literatürdeki bazı çalışmalardan farklı bir sonuç ortaya çıkarmıştır. Köseoğlu ve doğan (2020) çalışmalarında en fazla nicel yaklaşımın kullanıldığı belirtmişlerdir. Sezer, İnel, Gökalp (2020) çalışmalarında yüksek lisans tezlerinde nicel yaklaşımın, doktora tezlerinde karma yaklaşımın ağırlıkta olduğu sonucuna ulaşmıştır. Maden (2020), Karadem ve Ongun (2020), Hıdıroğlu ve Tanrıöğen (2020), Toptaş ve Gözel (2018) araştırmalarında da nicel yaklaşımın tezlerde daha çok kullanıldığı olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durumun bu çalışmada yer alan tezlerin amaçlarına ulaşmaya yönelik olarak nitel yaklaşımın kullanılmasının daha uygun görülmesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Bu araştırmanın sonuçları doğrultusunda örneklem olarak daha az tezde yer alan ortaöğretim matematik öğretmenleri üzerine yapılacak çalışmaların artırılması ve daha çok öğretmenlerin aldıkları hizmetiçi eğitimlerin kalitesinin artırılmasına yönelik araştırmalar yapılması önerisinde bulunulabilir.

EXTENDED ABSTRACT

**Examination of Graduate Theses Including
"Mathematics Teachers" (1998-2020)**

*

Zarife Gökçen Karadem- Mevlüde Yakıt Ongun
Süleyman Demirel University

Mathematics, which dates back to the first ages and forms the basis of many branches of science from past to present, is an important tool used to offer solutions to problems that arise in daily life (MEB EARGED, 2009). For an effective mathematics education, it is very important that the teacher's knowledge, proficiency in the subject he will teach, and being adequately equipped in class discussions are very important (Ball, Thames ve Phelps, 2008).

For many people, mathematics is a difficult field; This causes mathematics teaching to be perceived as a complex task. This situation reveals how important the role of the teacher is in teaching mathematics (NCTM 2000). What teachers should do in order to teach effectively has been a subject that has been wondered and tried to be answered by many researchers. When the literature is examined, it is seen that there are many studies on mathematics teachers. However, a descriptive study examining the postgraduate theses on mathematics teachers in the Turkish Education System could not be found, and this situation revealed the need to reveal the trends in the field.

Examining and making a general evaluation of the theses prepared in the Turkish education system in certain periods gives information about the quality of the researches about that period. It also sheds light on further research and researchers. In this direction, the aim of this research is to examine, reveal and present the tendencies of postgraduate theses with mathematics teachers in the title of the thesis, registered in the database of YÖK National Thesis Center in Turkey between the years 1998-2020. This research; It is considered important in terms of the absence of research on postgraduate theses of the specified period and field.

In the research, 235 postgraduate theses made in Turkey between 1998-2020 and registered to the Higher Education Council National Thesis

Center, with the keywords "Mathematics Teachers" in the title of the thesis, were examined with a qualitative research approach. The theses examined were subjected to content analysis with document review. In the research, the data were analyzed with descriptive analysis, which is one of the content analysis methods.

The universe of the research consists of postgraduate theses with the words "Mathematics Teachers" in the title of the thesis registered in the database of YÖK National Thesis Center in Turkey. The research group was reached in the fall semester of the 2020-2021 academic year (on 14.10.2020) from the official website of YÖK National Thesis Center <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>. "Subject: Education and Training", "Status: Allowed", "Status; Approved", "Thesis name; Mathematics Teachers" was written and other sections were left blank. As a result of detailed scanning with this information, 235 postgraduate theses with mathematics teachers in the name of the thesis were listed. All of the 235 postgraduate theses listed were included in the research group as the sample of the study. In this study, which included 235 postgraduate theses as a research group, a Thesis Review Table was created by the researchers in the Microsoft Excel program to process the data obtained from the theses. Data about the number, name, publication year of the theses, the university in which they were made, the language in which they were published, the type and purpose of the theses, the research approach, the sample type, the sample sizes were recorded in the thesis examination table. After the data were processed into the thesis analysis table, necessary analyzes were made with the help of Microsoft Excel program. Frequency and percentage values were used in the analysis processes, and the results were presented in a descriptive manner by turning them into tables.

At the end of the study, it was determined that the aims of the postgraduate theses on Mathematics Teachers were mostly "To conduct research on teachers' perceptions/ attitudes/ understanding/ thoughts/ opinions/ beliefs on a subject". The findings reveal that the teachers want to investigate the factors related to a certain subject in the theses. It was observed that the majority of theses were master's thesis and were written in Turkish. Most theses were done in 2019 and it was concluded that there was an increasing trend until 2020. Theses were mostly done by Middle

East Technical University. Middle East Technical University is followed by Karadeniz Technical University and Gazi University. As the sample, mostly secondary school mathematics teachers were taken and the qualitative approach was mainly used. The research approach used in the theses is the most qualitative approach and the least mixed approach.

In line with the results of this research, it can be suggested to increase the number of studies on secondary school mathematics teachers, who are included in fewer theses as samples, and to conduct more studies to increase the quality of in-service training received by teachers.

Kaynakça/References

- Albayrak, H. (2019). Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science*, 7(94), 396-409
- Alkan, H., Altun, M. ve Özdaş, A. (1998). Matematik öğretmenliği. Eskişehir: TC Anadolu Üniversitesi Yayınları, (1072).
- Altun, M. (2008). İlköğretim ikinci kademedede (6, 7 ve 8. sınıflarda) matematik öğretimi. Bursa: Alfa Yayınları
- Aydın, B. (2020). Türkiye’de eleştirel okuma konusunda yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 18, 76-87. DOI: 10.29000/rumelide.705515.
- Aydın, M. ve Baki, A. (2020). Bazı insanlar matematiksel yetenekle mi doğmaktadır? Matematik öğretmenlerinin ve matematik öğretmen adaylarının matematiksel yetenek hakkındaki inançları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(73), 69-91.
- Ball, D. L., Thames, M. H. ve Phelps, G. (2008). Content knowledge for teaching: What makes it special? *Journal of Teacher Education*, 59(5), 389- 407.
- Baydar, S. C. ve Bulut, S. (2002). Öğretmenlerin matematiğin doğası ve öğretimi ile ilgili inançlarının matematik eğitimindeki önemi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(23), 62-66.
- Berkant, H. G. ve Gençoğlu, S. Ş. (2015). Farklı lise türlerinde çalışan matematik öğretmenlerinin matematik eğitimine yönelik görüşleri. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 194-217.
- Bilge, O. ve Dede, Y. (2020). Matematik öğretmenlerinin ders imcesine ilişkin görüşleri. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(1), 1-23.

- Bozkurt, A. (2012). Matematik öğretmenlerinin matematiksel etkinlik kavramına dair algıları. *Eğitim ve Bilim*, 37(166), 101-115.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi
- Cooper, H. ve Hedges, L.V. (1994). *The handbook of research synthesis and meta-analysis*. Russell: Sage Foundation
- Çalık, M. ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim* 39(174) 33-38
- Çeker, F. ve Çimen, E. E. (2017). Ortaokul matematik öğretmenlerinin problem çözme stratejilerine ilişkin görüşleri. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Eğitim Dergisi*, 2(1), 44-60.
- Dede, Y. (2008). Matematik öğretmenlerinin öğretimlerine yönelik öz-yeterlik inançları. *Journal of Turkish Educational Sciences*, 6(4), 714-757.
- Dede, Y. ve Yaman, S. (2005). Matematik öğretmen adaylarının matematiksel problem kurma ve problem çözme becerilerinin belirlenmesi. *Eurasian Journal of Educational Research (EJER)*, 18, 41-56.
- Demir, S. ve Bozkurt, A. (2011). İlköğretim matematik öğretmenlerinin teknoloji entegrasyonundaki öğretmen yeterliklerine ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online*, 10(3), 850-860.
- Doğru, M., Gençosman, M., Ataalkın, N. A. ve Şeker, F. (2012). Fen bilimleri eğitiminde çalışılan yüksek lisans ve doktora tezlerin analizi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 9(1), 46-64.
- Dursun, Ş. ve Dede (2004). Öğrencilerin matematikte başarısını etkileyen faktörler matematik öğretmenlerinin görüşleri bakımından. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 217-230.
- Eğmir, E. (2019). Öğretmen eğitiminde yansıtıcı düşünme uygulamalarına ilişkin Türkiye’de yapılmış çalışmaların analizi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 194-212.
- Erbilgin, E. ve Boz, B. (2013). Matematik öğretmeni yetiştirme programlarımızın Finlandiya, Japonya ve Singapur programları ile karşılaştırması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 156-170.
- Ersoy, Y. (2002). Bilişim çağı eşliğinde sınıf ve matematik öğretmenlerinin yeni işlevler ve roller edinmeleri. *Elementary Education Online*, 1(2), 52-61.
- Gür, H. ve Kobak Demir, M. (2019), matematik öğretmenlerinin öğretim profillerinin belirlenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 5(2), 67-105

- Haçat, S. O. ve Demir, F. B. (2019). Eğitim Alanında Okuryazarlık Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Analizi. *Anadolu Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 3(2), 116-145.
- Karadem, Z. G. ve Yakıt Ongun, M. (2020). Türkiye’de düşünme becerileri konusunda yapılan doktora tezlerinin betimsel analizi (2001-2019). *International Social Sciences Studies Journal*, 6(65), 2844-2857.
- Kazu, İ. Y. ve Çam, H. (2019). Öğretmen yeterliği ve nitelikleri üzerine yapılmış lisansüstü çalışmaların incelenmesi: Bir içerik analizi çalışması. *Electronic Journal of Social Sciences*, 18(71), 1349-1367.
- Korkmaz, E. (2020) İlköğretim matematik öğretmenlerinin öğretim teknolojilerine bakış açısı. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 15(26), 4019-4045.
- Köseoğlu, S. ve Doğan, E. E. (2020). Türkiye’de 2010-2017 yılları arasında fen bilgisi öğretmenliği bilim dalında yapılmış olan lisansüstü tezlerin analizi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(75), 1122-1147.
- Maden, A. (2020). Akıcı okuma ile ilgili lisansüstü tezlerin araştırma eğilimleri: Bir betimsel analiz çalışması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(2), 543-558.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2005). *İlköğretim matematik dersi 1-5. sınıflar öğretim programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı EARGED (2009). *ÖBBS 2008 ilköğretim öğrencilerinin başarılarının belirlenmesi raporu*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- National Council of Teachers of Mathematics (2000). *Principles And Standarts For School Mathematics*, Reston. VA: NCTM
- Nurkan, M. A. ve Yazıcı, E. (2002). Matematik öğretmenlerinin matematik öğrenme güçlüğü (diskalkuli) farkındalıklarının belirlenmesine ilişkin bir durum çalışması. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 7(1), 95-109.
- Olkun, S. (2008). *Dinamik geometri yazılımları ile geometri etkinlikleri*. Ankara: Maya Akademi.
- Özemer, A. Ş. ve Yılmaz, E. (2006). Matematik öğretmenlerinin performanslarının değerlendirilmesinde yeni bir yaklaşım. *Eurasian Journal of Educational Research (EJER)*, 22, 166-178.
- Özen, R. (1999). Anadolu liseleri fen ve matematik öğretmenlerinin genel ingilizce düzeylerini geliştirmek için düzeylerini hizmetiçi eğitim programının etkililiği üzerine görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 23(113), 44-49.
- Özkan Hidroğlu, Y. ve Tanrıoğen, A. (2020). Öğretmen güçlendirmeye ilgili araştırmaların tematik, metodolojik ve istatistiksel olarak incelenmesi.

- İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 616-635. DOI: 10.17679/inuefd.573278
- Şahin, D., Calp, Ş., Bulut, P. ve Kuşdemir, Y. (2013). Sınıf öğretmenliği bilim dalında yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli kriterlere göre incelenmesi. *Zeitschrift für die Welt der Türken Journal of World of Turks*, 5(3), 187-205.
- Sezer, A., İnel Y. ve Gökalp, A. (2019). Çalışma grubu sosyal bilgiler öğretmenleri olan Türkiye’deki lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 1-17.
- Sözbilir, M., Kutu, H. ve Yaşar, M. D. (2012). Science education research in Turkey: A content analysis of selected features of papers published. In J. Dillon & D. Jorde (Eds). *The World of Science Education: Handbook of Research in Europe* (p.341-374). Rotterdam: Sense Publishers.
- Taşdan, T. B. (2014). *Matematik öğretmenlerinin pedagojik alan bilgilerini matematiksel düşünmeyi destekleme bağlamında geliştirmeyi amaçlayan bir öğretim tasarımı*. Yayımlanmamış doktora tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik Öğretmenliği Bilim Dalı, İzmir.
- Temizöz, Y. ve Koca, S. A. Ö. (2010). Matematik öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemleri ve buluş yoluyla öğrenme yaklaşımı konusundaki görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 33(149), 89-103.
- Tok, G. ve Cebesoy, Ü.B. (2019). Fen Bilgisi Öğretmenleri ile Gerçekleştirilen Tez Çalışmalarının Eğilimi: Bir İçerik Analizi. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 22-53
- Toptaş, V. ve Gözel, E. (2018). Türkiye’de matematik kaygısı ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin içerik analizi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 136-146.
- Türnüklü, E. B. (2003). Türkiye ve İngiltere’deki matematik öğretmenlerinin değerlendirme biçimleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(24), 108-118.
- Uçar, Z. T. ve Demirsoy, N. H. (2010). Eski-yeni ikilemi: Matematik öğretmenlerinin matematiksel inançları ve uygulamaları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(39), 321-332.
- Umay, A. (2002). Matematik öğretmen adaylarının başarı güdüsü düzeyleri, değişimi ve değişimi etkileyen faktörler. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(22), 148-155.
- Yanık, H. B., Badat, O., Gelici, Ö. ve Taştepe, M. (2014). Mesleinin ilk yıllarındaki ortaokul matematik öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlara

- yönelik görüşleri. *XI. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eitimi Kongresi Bildiri Özetleri Kitapçığı* (s.537-538).
- Yenilmez, K. ve Karakuş, Ö. (2007). İlköğretim sınıf ve matematik öğretmenlerinin bilgisayar destekli matematik öğretimine ilişkin görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 87-98.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (6. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yıldız, A. (2020). *Matematik öğretmenlerinin grafik materyallerine yönelik bilgilerinin geliştirilmesi sürecinin incelenmesi*. Yayımlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- Yücedağ, T. (2010). *2000-2009 Yılları arasında matematik eğitimi alanında Türkiye’de yapılan çalışmalarının bazı değişkenlere göre incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Zehir, H., Işık, A. ve Zehir, K. (2008). İlköğretim matematik öğretmeni adaylarının kümeler konusundaki kavramsal bilgi düzeyleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 61-74.

Kaynakça Bilgisi / Citation Information

Karadem, Z. G. ve Yakıt Ongun, M. (2021). Tez başlığında “Matematik Öğretmenleri” bulunan lisansüstü tezlerin incelenmesi (1998-2020). *OPUS– Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 18(43), 6918-6941. DOI: 10.26466/opus.837822.